

připraveno se rozvinout a poskytnout pomoc zasaženým osobám. V úzké součinnosti s ním bude pracovat i MSO, které může být na základě požadavku velitele tankové divize nebo na rozkaz velitele armády ve prospěch tankové divize rozvinuto.

Bude rovněž třeba, aby do blízkosti zamořeného prostoru byla přisunuta část dí-

lenských a vyprošťovacích prostředků, které by mohly včas poskytnout pomoc poškozené bojové technice, popřípadě vyprostit poškozenou bojovou techniku z os přesunu.

Ukázali jsme pouze na některé otázky této složité problematiky. V článku kolektivu 2.VO je jistě celá řada podnětů k další diskusi.

Bojové použití raketových vojsk a dělostřelectva při zabezpečení vzdušných výsadek

Podplukovník Josef Brož

V krátkém diskusním příspěvku se zaměřím na bojové použití raketových vojsk a dělostřelectva jak při zabezpečení taktických, tak i operačních vzdušných výsadek. V první části vyjádřím názor k složení (struktúře) a době provedení úderu k zabezpečení taktických vzdušných výsadek a v dalším pak vyzvednu odláštnosti při zabezpečení vzdušného výsadku.

Taktický vzdušný výsadek může být vysazen na objekt nebo mimo objekt. Je-li vzdušný výsadek vysazován na objekt, může to být za situace, kdy nepřítel neuspěl, nebo úspěšně obsadit předpokládaný prostor. Tato poslední varianta je však podmíněna dokonalým umlčením (zničením) nepřítel v prostoru vysazení.

Umlčení (zničení) nepřítel v prostoru vysazení může být provedeno atomovým úderem, úderem tříštivotrhavého střeliva raket, dělostřelectva a letectva, nebo kombinací uvedených způsobů. Umlčení nepřítel v prostoru vysazení a nejbližších prostorů zahrnuje rovněž umlčení blízkých nepřátelských záloh, PL a dělostřelectkových baterií, které by mohly výsadku ztížit, popřípadě i znemožnit. Umlčení (zničení) nepřítel v prostoru vysazení a v prostoru, kterého se má výsadek zmocnit, musí být provedeno těsně před vysazením. Naskytá se otázka, kdy zahájit úder na nepřítel. Podle mého názoru prvořadě důvody, které ovlivní zahájení úderu, nutno vidět v níže uvedených faktorech:

- v použití atomové munice k zničení nepřítel v prostoru vysazení,
- rychlosti prostředků dopravní letecké skupiny vzdušného výsadku,
- vzdálenosti prostoru vysazení vzdušného výsadku od linie fronty (předního okraje),
- době vysazení vzdušného výsadku

(s ukončením dělostřelectkové přípravy útoku nebo v průběhu vedení boje),

— množství odporů nepřítel v prostoru vysazení a přilehlém prostoru,

— způsobu rozmístění raket a dělostřelectva.

Je třeba si objasnit otázku stanovení času „Č“. Při plánování vysazení a bojové činnosti výsadku se rozpočet času provádí od stanovené doby zahájení vysazování (seskoku) a shozu bojové techniky a materiálu v nepřátelském týlu, tj. čas „Č“. Dobu „Č“ stanoví vševojskový velitel, který organizuje vysazení vzdušného výsadku. Úder raketových vojsk a dělostřelectva bude proveden jak před stanoveným časem „Č“, tak i po něm. Za předpokladu vysazení taktického vzdušného výsadku vrtulníky při praktické rychlosti 140 km/hod. (uvažován typ Mi-4), kdy umlčení nepřítel v prostoru vysazení je plánováno jaderným úderem raketových vojsk a vysazení je předpokládáno v průběhu vedení útočného boje na vzdálenost 20–30 km před útvary prvního sledu, možno pak volit níže uvedený způsob úderů. (Viz tabulka na str. 106)

Plnění výše uvedených úkolů může se účastnit nepřetržitě raketové vojsko a dělostřelectvo, které je umístěno mimo osu přeletu (na bocích pásma přeletu). Dělostřelectvo, které bude umístěno na ose přeletu vzdušného výsadku, musí provést zastavení palby. Doba zastavení palby je stanovena čarou — zadním okrajem palebných postavení v okamžiku přeletu proudu dopravní letecké skupiny. Zahájení palby do pásma přeletu těmito prostředky je pak povoleno okamžikem přeletu hranice (čáry) maximálního dostřelu. Za tím účelem stanoví se dělostřelectvu, rozmístěnému na ose přeletu, signály k zastavení a zahájení pal-

Úkoly raket a dělostřelectva	Provedení úderů
— zničení (umlčení) nepřítele v prostoru vysazení atomovým úderem raketových vojsk	Č-24
— umlčení nepřátelských PL baterií, radiolokátorů navedení v pásmu průletu	Č-23 až Č-15
— oslepení (vytvoření dýmové clony) palebných prostředků nepřítele, z nichž může být vedena palba proti dopravní letecké skupině	Č-18 až Č-12
— palebné střežení PL baterií nepřítele	Č-11 až Č-8
— oslepení nepřítele na zbytku hloubky dostřelu hlavnového dělostřelectva (uvažováno na vzdálenost do 15 km od čelních jednotek prostředky 100mm a 122mm kanónu z kdb, jimiž mohou být vševojskové svazky posíleny)	Č-11 až Č-8

by, sladěné s časovým přeletem dopravní letecké skupiny výsadku (viz příloha).

Jelikož hlavnové dělostřelectvo nemá za uvedeného příkladu dostřel až do prostoru vysazení, nemůže se účastnit zabezpečení výsadku v okamžiku vysazení, kdy je nejzranitelnější. Proto tento úkol musí převzít letectvo. Rovněž podpora výsadku hlavnovým dělostřelectvem může být provedena za situace, až vojska 1. sledu ovládnou terén ve vzdálenosti 10 km před prostorem vysazení. Proto podpora boje výsadku může být zahájena po přemístění posilových kanónových oddílů svazku do uvedeného prostoru asi tak za 2 hodiny po vysazení.

V případě, že bude provedeno vysazení taktického vzdušného výsadku v průběhu útočného boje, možno stanovit tyto závěry k zabezpečení vysazení:

— Je-li plánován atomový úder, je proveden na zahájení raketovými vojsky. Úder nutno provést 20 až 30 minut před vysazením výsadku. V případě, že umlčení nepřítele bude provedeno jen tříštivotrhavým střelivem, úder může být proveden až v průběhu přeletu dopravní letecké skupiny nad sestavou nepřítele.

— Umlčení PL baterií nepřítele na ose přeletu a jejich bocích, nutno ukončit do doby přeletu dopravní letecké skupiny na vzdálenost 3—5 km k přednímu okraji (linii fronty), kam mohou působit PL prostředky nepřítele.

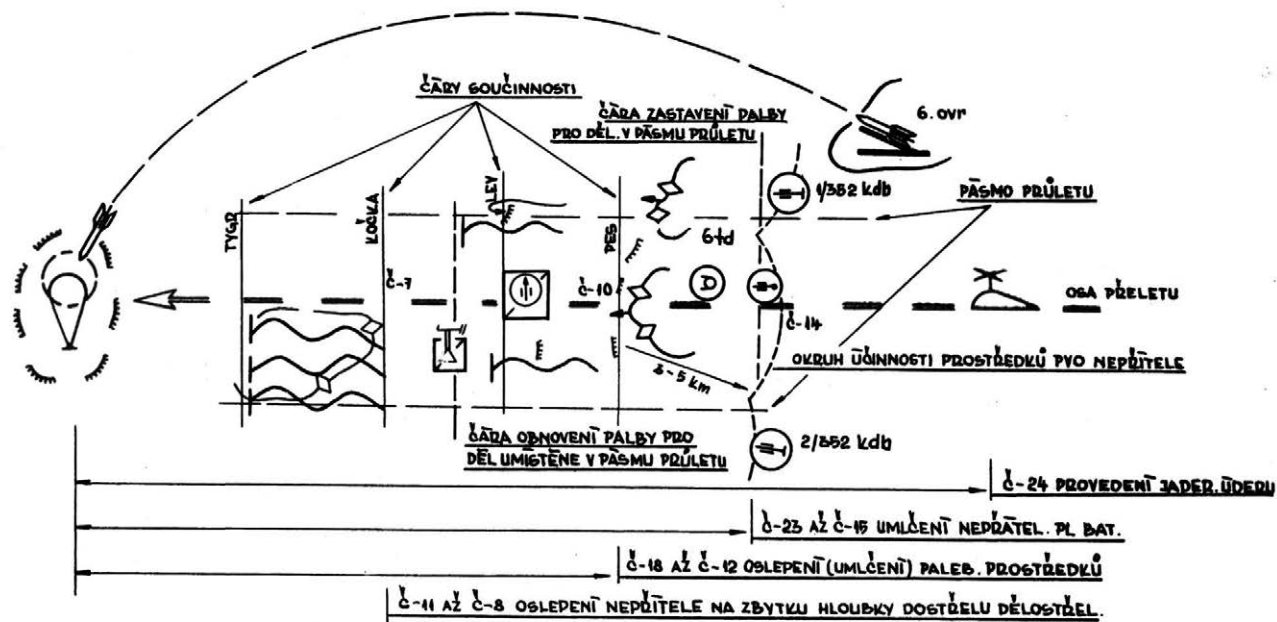
— Do přeletu dopravní letecké skupiny výsadku k linii fronty nutno rovněž oslepit palebné prostředky nepřítele, z nichž může být vedena palba a to v jednom až dvou úsecích mezi čarami součinnosti. Oslepení

nepřítele v dalších úsecích nutno provést do doby přiblížení se dopravní letecké skupiny k následující součinnosti čáře.

— Současně v době přeletu vzdušného výsadku nutno blokovat blízká nepřátelská letiště (v dosahu armádních raketových prostředků).

Bojové použití raketových vojsk a dělostřelectva při zabezpečení operačních vzdušných výsadků bude mít některé odlišnosti, což vyplývá z operačního použití výsadku. Operační výsadek bude použit na základě rozhodnutí velitele fronty, v některých případech, zvláště v podmínkách naší armády, i na základě rozhodnutí velitele armády. Hloubka vysazení operačního výsadku je závislá na bojovém úkolu, síle vzdušného výsadku a od možnosti podpory vzdušného výsadku vojsky, útočícími čelně. Lze uvažovat, že výsadková divize může být vysazena do hloubky 200 až 300 km, výsadková brigáda do vzdálenosti asi 150 km a mohou tedy vést samostatnou bojovou činnost od jednoho do tří dnů. Rozměry prostoru vysazení a množství ploch závisí na bojové sestavě a úkolu vzdušného výsadku, rázu terénu, denní době, takticko-technických vlastnostech letounů a na přijatém způsobu a pořadí vysazení. Při vysazení v noci se určují pro přistání výsadkové divize tři plochy, brigádě dvě plochy a pro den dvojnásobný počet ploch. Z výše uvedeného je zřejmé, že na zničení (umlčení) nepřítele v prostoru vysazení mohou se podílet armádní raketové prostředky, popřípadě jen frontové raketové prostředky a letectvo. V tomto údobí bude třeba zničit nebo umlčet ne-

ČINNOST RAKET A DÉLOSTŘELECTVA K ZABEZPEČENÍ TAKTICKÝCH VZDUŠNÝCH VÝSADKŮ

přítele v prostoru vysazení nebo zálohy v jeho blízkosti, PL prostředky s důrazem na PL řízené střely a nepřátelská letiště. K těmto úkolům je nutné podle počtu očekávaných cílů vyčlenit 3 až 4 jaderné náplně a to větší ráže od 50 kt až 500 kt. Vysazení operačního vzdušného výsadku do prostoru vzdušného atomového výbuchu může být provedeno rovněž 20 až 30 minut po úderu na plochy vzdálené asi 500 m od epicentra. Přelet operačního výsadku bude zpravidla proveden po dvou osách a bojová sestava na každé ose pro výsadkovou divizi bude dlouhá kolem 150 km, což představuje asi 30 minut letu a bude vysazována přibližně tři čtvrti hodiny (u výsadkové brigády se uvažuje asi čtvrt hodiny). Na těchto dvou trasách je zapotřebí umlčet veškeré PL baterie, PL řízené střely a naváděcí radiolokační stanice. Na tomto úkolu může se podílet hlavně dělostřelectvo na maximální dostřel, v dalším pak raketové prostředky všech typů a popřípadě i letectvo.

K zabezpečení operačního výsadku budou zpravidla zahájeny úder y raketových vojsk a dělostřelectva s úkolem umlčet prostředky PVO nepřítele na trasách letu. Teprve před přiblížením se čela dopravní letecké skupiny na vzdálenost asi 100 až 150 km k prostoru vysazení nutno atomovými úder y umlčet nepřítele v prostoru vysazení.

Podpora operačního výsadku bude prováděna hlavně letectvem a popřípadě i raketovými prostředky (podle charakteru cíle) k odrazení protiztečí nepřátelských záloh, umlčení a blokování nepřátelských letišť, zničení nově zjištěných prostředků jaderného napadení nepřítele apod. Velitel výsadku bude hlavně odkázán na vhodně a efektivně využití organických nebo posilových dělostřeleckých prostředků.

Konečně pokládám za nutné, zmínit se o otázce spotřeby a zásobování munice. Při

plánování zabezpečení vzdušného výsadku municí, je třeba si uvědomit jeho úkol, dobu, po kterou bude bojovat v týlu nepřítele a s jakou hodnotou nepřítele se střetne. Kromě toho nutno znát předpokládanou činnost výsadku po sloučení a konečně, v jakém terénu bude vysazen (horský, tankový apod.). Na základě zkušeností počítá se s níže uvedenou denní spotřebou munice:

- 0,7 až 0,8 pp pro pěší zbraně,
- 0,55—0,6 pp pro PTZ a minomety,
- 1 až 1,2 pp pro PL zbraně.

Operační výsadek bude zpravidla vybaven municí na předpokládanou dobu boje. Všeobecně možno stanovit níže uvedené zásady při zabezpečení vzdušného výsadku municí:

— při nakládání zbraní do přepravních prostředků (letadel) třeba dbát zásady, nařadit patřičnou výši munice, aby mohla být jednotka po vysazení schopna bojového použití;

— v průběhu bojové činnosti v palebných postaveních mít jen část munice a ostatní ponechat rozptýlenou (pokud možno na dopravních prostředcích), aby nedošlo k jednorázovému zničení většího množství munice nebo mohlo jí být neodkladně použito v potřebném prostoru;

— pro uložení nutno využívat terénu nebo ženižních úkrytů, vybudovaných nepřítelem.

Kromě toho se v nutných případech k doplnění ztrat po vysazení, jakož i k zásobování výsadku pro případ prodloužení jeho bojové činnosti v týlu nepřítele předvidá jeho doplňkové zásobování vzduchem. Toto zásobování se provádí z letišť materiálního zásobování. Dodatečné zásobovat se bude zpravidla přistávacím způsobem. Shoz bude proveden tehdy, nebude-li v prostoru bojové činnosti vzdušného výsadku vhodná přistávací plocha.

Zásobování vojsk vodou v poli

(VM čís. 2 a 5/1961)

Generálmajor Josef Slabý

V soudobé bojové činnosti je voda významným materiálním činitelem. Zabezpečení bojujících vojsk nezávadnou vodou je nezbytnou součástí jejich denních potřeb a musí být tudíž i organickou složkou materiálně zásobovacího systému.

Tyto otázky nebyly vždy plně doceněny. Víme z praxe, jak naléhavě muselo být řešeno zabezpečení života vojsk a zejména jejich bojového výcviku — vzhledem k neustálému zvyšování počtu tanků a ostatní bojové techniky — dostatečným množstvím nezávadné vody. Tím spíše je nutno vyřešit